

Repertoriul jurisprudenței

CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
MELCHIOR WATHELET
prezentate la 22 ianuarie 2015¹

Cauza C-519/13

**Alpha Bank Cyprus Ltd
împotriva
Senh Dau Si,
Alpha Panareti Public Ltd,
Susan Towson,
Stewart Cresswell,
Gillian Cresswell,
Julie Gaskell,
Peter Gaskell,
Richard Wernham,
Tracy Wernham,
Joanne Zorani,
Richard Simpson**

[cerere de decizie preliminară formulată de Anotato Dikastirio Kyprou (Cipru)]

„Cooperare judiciară în materie civilă — Notificarea și comunicarea actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă sau comercială — Regulamentul (CE) nr. 1393/2007 — Articolul 8 — Refuzul primirii unui act — Cerința de notificare a formularului care figurează în anexa II la regulamentul prin care se urmărește informarea destinatarului cu privire la dreptul său de a refuza primirea unui act — Validitatea notificării în cazul neutilizării formularului — Posibilitatea notificării subsecvente prin intermediul avocatului destinatarului”

I – Introducere

1. Cererea de decizie preliminară a fost prezentată în cadrul a șapte litigii privind soldul unui credit ipotecar între Alpha Bank Cyprus Ltd (denumită în continuare „Alpha Bank”), o societate care desfășoară activități bancare, pe de o parte, și dobânditori ai unor bunuri imobile, precum și Alpha Panareti Public Ltd, o altă societate, care garantase acest credit, pe de altă parte².

2. Prezenta cerere privește interpretarea articolului 8 din Regulamentul (CE) nr. 1393/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 noiembrie 2007 privind notificarea sau comunicarea în statele membre a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă sau comercială („notificarea sau comunicarea actelor”) și abrogarea Regulamentului (CE) nr. 1348/2000 al Consiliului³.

1 — Limba originală: franceza.

2 — În fiecare dintre cele șapte litigii, Alpha Panareti Public Ltd este citată în această calitate.

3 — JO L 324, p. 79.

3. Articolul 8 din acest regulament, intitulat „Refuzul primirii unui act”, prevede că destinatarul unui act trebuie informat „folosind formularul tip din anexa II [la regulament]” că poate să refuze comunicarea sau notificarea actului respectiv în cazul în care acesta nu este redactat sau însoțit de o traducere într-o anumită limbă.

4. Cererea de decizie preliminară privește în special caracterul obligatoriu sau neobligatoriu al acestui formular tip și consecințele neutilizării sale cu privire la notificarea sau la comunicarea unui act.

II – Regulamentul nr. 1393/2007

5. Articolul 8 din regulamentul menționat, intitulat „Refuzul primirii unui act”, prevede:

„(1) Agenția de primire informează destinatarul, folosind formularul tip din anexa II, că acesta poate să refuze să primească actul de notificat sau de comunicat în momentul notificării sau al comunicării acestuia ori poate să returneze actul agenției de primire în termen de o săptămână, în cazul în care acesta nu este redactat sau însoțit de o traducere în una dintre următoarele limbi:

- (a) o limbă pe care destinatarul o înțelege;
- (b) limba oficială a statului membru de destinație sau, în cazul în care în acest stat membru există mai multe limbi oficiale, limba oficială sau una dintre limbile oficiale ale locului în care urmează să se efectueze notificarea sau comunicarea.

(2) Atunci când agenția de primire este informată că destinatarul refuză să primească actul, în conformitate cu alineatul (1), aceasta informează imediat agenția de transmitere prin intermediul certificatului menționat la articolul 10 și returnează cererea și actele a căror traducere este solicitată.

(3) Dacă destinatarul a refuzat să primească actul în temeiul alineatului (1), notificarea sau comunicarea actului poate fi înlocuită cu notificarea sau comunicarea către destinatar, în conformitate cu dispozițiile prezentului regulament, a actului însoțit de o traducere în una dintre limbile prevăzute la alineatul (1). În acest caz, data notificării sau comunicării actului este data la care actul însoțit de traducere este notificat sau comunicat în conformitate cu legislația statului membru de destinație. Cu toate acestea, în cazul în care, conform legislației unui stat membru, un act trebuie notificat sau comunicat într-un termen determinat, data care se ia în considerare în ceea ce privește reclamantul este data notificării sau a comunicării actului inițial în conformitate cu articolul 9 alineatul (2).

[...]”

III – Litigiul principal și întrebările preliminare

6. Intimații din cele șapte apeluri în fața instanței de trimitere sunt, pe de o parte, cumpărători ai unor bunuri situate pe teritoriul Republicii Cipru și, pe de altă parte, vânzătorul acestor bunuri, Alpha Panareti Public Ltd⁴. Bunurile au fost dobândite prin intermediul unui credit ipotecar acordat de Alpha Bank, care, în fața instanțelor cipriote, a chemat în judecată, pentru plata soldului unui împrumut ipotecar, cumpărătorii, precum și vânzătorul, respectiv Alpha Panareti Public Ltd, care garantase împrumutul.

4 — Reiese din dosarul prezentat Curții că această societate, constituită în Cipru, nu aparține Alpha Bank.

7. Dat fiind că cumpărătorii⁵ aveau reședința permanentă în străinătate, Alpha Bank a obținut, în urma unei cereri *ex parte*⁶, în fiecare dintre acțiunile în primă instanță, o ordonanță de încuviințare a notificării, în afara circumscripției teritoriale a instanței, a unei copii conforme a cererii introductive de instanță⁷ și a notei anexate la cererea introductivă⁸, precum și a traducerii acestora (denumită în continuare „ordonanța în litigiu”). Fiecare dintre aceste ordonanțe în litigiu prevedea, pe de altă parte, că notificarea documentelor respective s-ar efectua conform normelor prevăzute de Regulamentul nr. 1393/2007.

8. Următoarele documente au fost notificate fiecăruia dintre dobânditori în Anglia:

- copia conformă a cererii introductive și a „notei” anexate la aceasta, în limba greacă și în limba engleză;
- copia conformă a ordonanței în litigiu, doar în limba greacă, și
- copia conformă a declarației sub prestare de jurământ a traducătorului care certifică conformitatea traducerii cu documentele originale.

9. Intimații din fiecare dintre cele șapte litigii au declarat în primă instanță că urmau să se înfățișeze cu rezerve și au depus o cerere de anulare sau de constatare a nevalidității ordonanțelor în litigiu, precum și a notificărilor înseși. Au afirmat că, în temeiul Regulamentului nr. 1393/2007 și al Codului de procedură civilă cipriot, și alte documente ar fi trebuit notificate, și anume, pentru fiecare acțiune:

- o copie a cererii *ex parte*;
- o traducere în limba engleză a ordonanței în litigiu;
- formularul tip din anexa II la Regulamentul nr. 1393/2007, în conformitate cu articolul 8 din regulamentul menționat, și
- o scrisoare explicativă cu privire la documentele de notificat.

10. Alpha Bank a susținut în fața primei instanțe că, întrucât intimații fuseseră informați cu privire la existența acțiunii și la obiectul acesteia, precum și cu privire la termenele care le erau aplicabile, ei nu puteau invoca nelegalitatea notificării. Pentru Alpha Bank, cererile intimaților vizând declararea nevalidității notificării constituie o tentativă din partea lor de a se sustrage notificării.

11. În fiecare dintre cele șapte litigii, prima instanță a admis aceste cereri. Ea a statuat că omisiunea de a notifica toate documentele necesare și traducerile în limba engleză, în special traducerea ordonanțelor în litigiu, constituia o încălcare a Codului de procedură civilă cipriot, precum și a Regulamentului nr. 1393/2007, în măsura în care priva destinatarul documentelor de posibilitatea de a lua cunoștință de conținutul lor. Ea a declarat de asemenea că avusese loc o încălcare a acestui regulament, în sensul că nu li se notificase intimaților formularul tip din anexa II la același regulament, care i-ar fi informat cu privire la dreptul lor de a refuza să primească ordonanțele în litigiu în limba greacă, în cazul în care acestea nu ar fi fost însoțite de traducerea în limba engleză necesară. Instanța de prim grad a anulat pe aceste baze notificarea cererii introductive și „nota” anexată la aceasta, precum și ordonanța în litigiu în fiecare dintre litigii.

5 — Vânzătorul este stabilit în Cipru.

6 — Și anume o cerere introdusă fără a informa partea adversă.

7 — Denumită „writ” în înscrisurile procedurale anexate la cererea de decizie preliminară.

8 — Denumită „notice of writ” în înscrisurile procedurale anexate la cererea de decizie preliminară (denumită în continuare „nota”).

12. Alpha Bank a declarat apel împotriva fiecăreia dintre cele șapte hotărâri în fața instanței de trimitere.

13. Printr-o hotărâre separată, instanța de trimitere a declarat viciată de o eroare de drept partea din cele șapte hotărâri de primă instanță prin care era anulată notificarea pentru motive privind încălcarea legislației naționale, deoarece astfel de omisiuni ar fi putut fi îndreptate în condițiile din litigiile principale, în conformitate cu spiritul Regulamentului nr. 1393/2007. Potrivit acestei instanțe, „[î]n pofida numeroaselor probleme decelate în modul în care a avut loc notificarea, din documentele care au fost notificate nu reiese că intimații au fost induși în eroare în mod concret, deoarece au putut să se înfățișeze în instanță în timp util. În plus, intimații nu au precizat natura inducerii în eroare invocate, nici – mai important – consecințele negative ale unei eventuale erori asupra lor”.

14. Instanța de trimitere a arătat că nu ar anula notificarea, cu excepția situației în care Curtea ar statua că notificarea prin intermediul formularului tip din anexa II la Regulamentul nr. 1393/2007 era necesară în toate cazurile de notificare în temeiul regulamentului menționat și că o eventuală omisiune de a notifica acest formular nu putea fi remediată și determina nulitatea comunicării.

15. În acest context, Anotato Dikastirio Kyprou (Cipru) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

- „1) Notificarea formularului tip prevăzută de Regulamentul (CE) nr. 1393/2007 este necesară în toate cazurile sau sunt admise excepții?
- 2) Dacă această notificare este considerată necesară în toate cazurile, omiterea sa în cazul în speță constituie un motiv de nulitate a notificării în ansamblul său?
- 3) În cazul unui răspuns negativ, este posibilă, în conformitate cu spiritul Regulamentului (CE) nr. 1393/2007, notificarea la avocatul părților care au acceptat să se prezinte la înfățișare cu rezerve, avocat care s-a obligat față de clienți să primească notificarea, sau este necesară o nouă notificare conformă procedurii prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 1393/2007?”

IV – Procedura în fața Curții

16. Alpha Bank, intimații, guvernele cipriot, german, elen, spaniol și austriac, precum și Comisia Europeană au depus observații scrise. Alpha Bank, intimații, guvernele cipriot, german și spaniol, precum și Comisia au formulat observații orale în ședința care a avut loc la 27 noiembrie 2014.

V – Analiză

A – Cu privire la prima întrebare preliminară

1. Argumentele părților

17. Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă articolul 8 din Regulamentul nr. 1393/2007 trebuie interpretat în sensul că agenția de primire⁹ trebuie să utilizeze în mod sistematic formularul tip din anexa II la acest regulament la notificarea sau la comunicarea către destinatar a actului de notificat sau de comunicat.

9 — Comunicarea sau notificarea în litigiile principale a avut loc conform articolului 4 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1393/2007, și anume între agențiile desemnate „de transmitere” (în Cipru) și „de primire” (în Regatul Unit) în temeiul articolului 2 din acest regulament.

18. Intimații consideră că Regulamentul nr. 1393/2007 nu conține nicio excepție de la dreptul de a primi formularul tip din anexa II. Arată că legiuitorul Uniunii Europene a prevăzut în mod expres acest formular pentru a garanta și a proteja drepturile fundamentale la informare și la un proces echitabil ale destinatarilor. În schimb, Alpha Bank consideră că formularul tip în discuție nu are nicio utilitate atunci când cererea introductivă a fost tradusă în limba agenției de primire.

19. Guvernul elen consideră că nici articolul 8 și nici alt articol din Regulamentul nr. 1393/2007 nu prevăd o excepție care ar permite agenției de primire să se sustragă de la utilizarea formularului tip, astfel cum este impusă de articolul 8 alineatul (1) din acesta. Potrivit guvernului spaniol, modul de redactare a Regulamentului nr. 1393/2007 nu dă naștere niciunei îndoieli. Astfel, articolul 8 impune ca informarea pe care o prevede să se efectueze folosind formularul tip din anexa II la regulamentul menționat. Guvernul austriac consideră de asemenea că notificarea formularului tip este necesară în toate cazurile.

20. Potrivit guvernului cipriot, deși, *a priori*, utilizarea formularului tip din anexa II la Regulamentul nr. 1393/2007 este obligatorie în toate cazurile de notificare sau de comunicare a unui act judiciar, Curtea pare să fi instituit totuși o derogare de la această obligație generală, în Hotărârea Weiss und Partner (C-14/07, EU:C:2008:264), atunci când destinatarul cunoaște conținutul actului notificat sau comunicat.

21. Pentru Comisie, formularul tip în discuție are o finalitate informativă și este necesar în cazul în care actul judiciar este notificat sau comunicat într-o limbă pe care pârâtul nu o înțelege. În consecință, în opinia sa, în cazul în care actul a fost comunicat în una dintre limbile prevăzute la articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1393/2007, formularul tip își pierde rațiunea de a fi, iar utilizarea acestuia nu mai este necesară. Aduugă că, în speță, destinatarul nu ar fi avut dreptul de a refuza primirea actului în cazul în care formularul tip ar fi fost anexat la notificare.

22. Pentru guvernul german, agenția de primire este obligată să anexeze formularul tip din anexa II la Regulamentul nr. 1393/2007 numai atunci când un act, în sensul articolului 8 alineatul (1) din acest regulament, nu a fost tradus în una dintre limbile menționate la articolul 8 alineatul (1) literele (a) și (b) din regulamentul menționat. Astfel, obligația de informare impusă de acest articol 8 alineatul (1) ar constitui o obligație „de examinare specială care trebuie îndeplinită de agenția de primire”, care ar efectua propria verificare în temeiul experienței care o caracterizează în calitate de autoritate sau de instanță. Acest guvern consideră, în consecință, că agenția de primire trebuie să verifice, în fiecare caz, dacă destinatarul prevăzut la articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1393/2007 trebuie informat cu privire la dreptul său de a refuza primirea unui act prin intermediul formularului tip. În opinia sa, ordonanța în litigiu constituie un act în sensul articolului 8 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1393/2007, întrucât nu se poate exclude, în lipsa unei traduceri, că conținutul acesteia este esențial pe plan procedural, ceea ce ar justifica o obligație autonomă de informare în sarcina agenției de primire în temeiul acestei dispoziții.

2. Aprecieri

23. În opinia noastră, domeniul de aplicare al articolului 8 din Regulamentul nr. 1393/2007 este clar și lipsit de ambiguitate. Utilizarea formularului tip din anexa II la acest regulament este necesară în toate situațiile de notificare sau de comunicare a actelor judiciare¹⁰, fără excepție, independent de limba în care este redactat actul de notificat sau de comunicat, indiferent dacă acesta din urmă este sau nu este însoțit de o traducere¹¹.

24. În primul rând, modul de redactare¹² a articolului 8 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1393/2007 impune în mod clar și fără excepție ca agenția de primire să utilizeze formularul în discuție în momentul notificării sau al comunicării actului de notificat sau de comunicat.

25. Articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1393/2007 nu are în vedere, așadar, posibilitatea ca agenția de primire să decidă dacă este sau nu este necesară utilizarea acestui formular în funcție fie de limba actului de notificat sau de comunicat, fie de limbile pe care destinatarul le-ar înțelege – o informare care, în orice caz, i-ar fi adeseori necunoscută –, fie chiar de limbile oficiale ale statului membru în discuție sau de existența sau inexistența unei traduceri anexate în aceste limbi.

26. Astfel, teza „în cazul în care acesta nu este redactat sau însoțit de o traducere în una dintre următoarele limbi” condiționează nu utilizarea formularului, ci doar dreptul destinatarului de a refuza actul.

27. Formularul tip din anexa II la Regulamentul nr. 1393/2007 trebuie să fie, așadar, utilizat în mod automat pentru a notifica sau a comunica un act către destinatarul său, chiar dacă se poate dovedi redundant, având în vedere, de exemplu, capacitățile lingvistice ale destinatarului sau, mai specific, atunci când actul de notificat sau de comunicat este redactat în limba oficială a statului membru de destinație. Adăugăm că, chiar și în acest din urmă caz, obligația sistematică de a anexa acest formular, care cuprinde doar o pagină, în limba oficială a statului membru de destinație sau în una dintre limbile oficiale ale locului unde se efectuează notificarea sau comunicarea, nu constituie, în opinia noastră, o obligație nejustificat de excesivă.

10 — A se vedea articolul 8 alineatul (4) din Regulamentul nr. 1393/2007. Întrebările adresate Curții privesc în special cererile introductive de instanță. În ceea ce privește domeniul de aplicare al regulamentului menționat, acesta prevede doar două împrejurări în care notificarea și comunicarea unui act judiciar între statele membre nu intră în domeniul său de aplicare, și anume, pe de o parte, atunci când domiciliul sau reședința obișnuită a destinatarului este necunoscută și, pe de altă parte, atunci când acesta din urmă a numit un reprezentant autorizat în statul în care este pendinte procedura jurisdicțională. În celelalte ipoteze, din moment ce destinatarul unui act judiciar domiciliază în străinătate, notificarea sau comunicarea acestui act intră în mod necesar în domeniul de aplicare al regulamentului menționat și, prin urmare, astfel cum prevede articolul 1 alineatul (1) din acesta, trebuie să fie efectuată prin mijloace instituite de însuși regulamentul respectiv în acest scop. A se vedea de asemenea în acest sens punctele 24 și 25 din Hotărârea Alder (C-325/11, EU:C:2012:824).

11 — A se vedea punctul 37 din Hotărârea Alder (C-325/11, EU:C:2012:824), în care Curtea a declarat că „articolul 4 alineatul (3) și articolul 5 alineatul (1) din [Regulamentul nr. 1393/2007], interpretate în lumina considerentului (12), prevăd necesitatea ca notificarea sau comunicarea actelor judiciare să fie efectuate prin intermediul unui formular tip, iar acesta să fie tradus într-o limbă pe care destinatarul o înțelege sau în limba oficială a statului membru de destinație ori, în cazul în care există mai multe limbi oficiale în statul în cauză, în cel puțin una dintre limbile oficiale ale locului unde urmează să se facă notificarea sau comunicarea respectivă”.

12 — A se vedea în acest sens printre altele versiunile în limba spaniolă „[e]l organismo receptor informará al destinatario”, în limba cehă „[p]říjemající subjekt vyrozumí adresáta”, în limba germană „[d]ie Empfangsstelle setzt den Empfänger [...] in Kenntnis”, în limba greacă „[η] υπηρεσία παραλαβής ενημερώνει τον παραλήπτη”, în limba engleză „[t]he receiving agency shall inform the addressee”, în limba franceză „[l]’entité requise informe”, în limba irlandeză „[c]uirfidh an ghníomhaireacht fála an seolaí ar an eolas”, în limba italiană „[l]’organo ricevente informa il destinatario”, în limba neerlandeză „[d]e ontvangende instantie stelt degene voor wie het stuk is bestemd [...] in kennis”, în limba portugheză „[a] entidade requerida avisa o destinatário”, în limba slovacă „[p]rijímající orgán [...] informuje adresáta” și în limba finlandeză „[v]astaanottavan viranomaisen on ilmoitettava vastaanottajalle”.

28. În al doilea rând, formularul tip din anexa II la Regulamentul nr. 1393/2007 și obligația de utilizare aferentă acestuia constituie o inovație în raport cu regulamentul anterior, respectiv Regulamentul (CE) nr. 1348/2000 al Consiliului din 29 mai 2000 privind notificarea și comunicarea în statele membre a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă și comercială¹³. Această inovație reflectă, în opinia noastră, voința legiuitorului european de îmbunătățire a eficienței și a celerității¹⁴ transiterii între statele membre a actelor judiciare și extrajudiciare, respectând totodată dreptul la apărare al destinatarului respectiv¹⁵.

29. Utilizarea obligatorie a acestui formular urmărește să evite situații nefericite, precum cea din speță, în care un document de o singură pagină, respectiv o copie conformă a ordonanței în litigiu, doar în limba greacă și, așadar, într-o limbă care nu ar fi (sau ar putea să nu fie) înțeleasă de intimați și nici limba oficială a statului de destinație (limba engleză), figurează printre documentele în limba greacă, documente care, toate, cu excepția ordonanței în litigiu, sunt însoțite de o traducere¹⁶.

30. În opinia noastră, agențiile de primire nu dispun, așadar, de nicio marjă de apreciere în ceea ce privește utilizarea formularului în discuție¹⁷. O interpretare autonomă și uniformă a Regulamentului nr. 1393/2007 implică, de altfel, că formularul tip în discuție trebuie anexat în mod sistematic în momentul notificării sau al comunicării actului de notificat sau de comunicat¹⁸. Astfel, acest regulament se aplică tuturor statelor membre ale Uniunii¹⁹ cu acte de notificat sau de comunicat potențial în peste 20 de limbi. În consecință, ni se pare, chiar și dintr-un punct de vedere pur practic, imposibil pentru agențiile de primire să verifice actele de notificat sau de comunicat, precum și existența traducerilor în toate cazurile.

31. În Raportul din 4 decembrie 2013 către Parlamentul European, Consiliu și Comitetul Economic și Social European privind aplicarea Regulamentului nr. 1393/2007²⁰ (denumit în continuare „raportul”), Comisia face vorbire în ceea ce privește necesitatea de a utiliza formularul tip din anexa II la acest regulament în cazurile în care actul de notificat sau de comunicat este redactat în limba statului

13 — JO L 160, p. 37, Ediție specială, 19/vol. 01, p. 161.

14 — A se vedea articolul 4 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1393/2007, care prevede că „[a]ctele judiciare sunt transmise direct și în termenul cel mai scurt”. A se vedea Hotărârea Alder (C-325/11, EU:C:2012:824, punctul 34). A se vedea prin analogie Hotărârile Weiss und Partner (C-14/07, EU:C:2008:264, punctul 46) și Roda Golf & Beach Resort (C-14/08, EU:C:2009:395, punctul 54) referitoare la Regulamentul nr. 1348/2000. Astfel cum a arătat Comisia, „reiese din considerentele (2), (6) și (7) ale Regulamentului nr. 1393/2007 că obiectivul acestuia este îmbunătățirea și accelerarea transiterii între statele membre a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă sau comercială care sunt notificate sau comunicate în alt stat, garantând în același timp protecția jurisdicțională a părâtului”.

15 — Pentru importanța respectării dreptului la apărare în momentul notificării sau al comunicării actelor, a se vedea Hotărârea Weiss und Partner (C-14/07, EU:C:2008:264, punctele 47 și 48).

16 — În plus, astfel cum arată guvernul austriac, „faptul de a anexa formularul tip la înscrisul care trebuie notificat nu încetinește procedura de comunicare. Dimpotrivă, [ar] trebui să ne exprimăm temerea cu privire la erori și amânări în cazul în care ar trebui să se examineze existența sau inexistența unei derogări. Nu trebuie uitat că numărul cererilor de notificare este semnificativ și că fiecare procedură de notificare trebuie să fie, așadar, simplificată la maximum”. La fel ca și guvernul spaniol, considerăm că „[u]tilizarea formularului respectiv garantează nu numai celeritatea transiterii, ci și securitatea acesteia”.

17 — În plus, atunci când agențiile de primire dispun de o marjă de apreciere, Regulamentul nr. 1393/2007 prevede în mod expres acest lucru. A se vedea, de exemplu, articolul 7 alineatul (1) din acest regulament, care prevede că agenția de primire nu este obligată să dispună notificarea sau comunicarea actului, în modalitatea specială solicitată de agenția de transmitere, dacă o astfel de modalitate este incompatibilă cu legislația statului membru de destinație. A se vedea de asemenea prin analogie articolele 12-15 din Regulamentul nr. 1393/2007.

18 — La punctul 46 din Hotărârea Leffler (C-443/03, EU:C:2005:665), Curtea a declarat, cu privire la Regulamentul nr. 1348/2000, care a precedat Regulamentul nr. 1393/2007, că „alegerea formei regulamentului, mai degrabă decât cea a directivei propuse inițial de Comisie, demonstrează importanța pe care legiuitorul comunitar o atribuie caracterului direct aplicabil al dispozițiilor regulamentului menționat și aplicării uniforme a acestora”. A se vedea de asemenea Hotărârea Weiss und Partner (C-14/07, EU:C:2008:264, punctul 60).

19 — Articolul 1 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1393/2007, intitulat „Domeniul de aplicare”, prevede că, „[i]n prezentul regulament, noțiunea de «stat membru» înseamnă orice stat membru, cu excepția Danemarcei”. Cu toate acestea, aplicarea acestui regulament a fost extinsă la Regatul Danemarcei în temeiul Acordului dintre Comunitatea Europeană și Regatul Danemarcei privind notificarea și comunicarea actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă și comercială, semnat la Bruxelles la 19 octombrie 2005 (JO L 300, p. 55).

20 — COM(2013) 858 final. În acest raport, Comisia evaluează aplicarea Regulamentului nr. 1393/2007 în perioada cuprinsă între 2008 și 2012. Astfel, articolul 24 din acest regulament prevede că, până la 1 iunie 2011 și, ulterior, la fiecare cinci ani, Comisia trebuie să evalueze aplicarea regulamentului și să propună adaptări, dacă este cazul. Comisia precizează în acesta că a inițiat un studiu în anul 2011 pentru a aduna date și a evalua aplicarea Regulamentului nr. 1393/2007. Această chestiune a fost analizată de asemenea la întâlnirile rețelei judiciare europene în materie civilă și comercială, iar Comisia afirmă că a ținut seama de scrisori, de plângeri și de petiții ale cetățenilor, precum și de decizii pronunțate cu titlu preliminar de către Curte cu privire la regulamentul menționat.

membru de destinație și în care, în consecință, destinatarul nu ar fi îndreptățit să refuze notificarea sau comunicarea în temeiul articolului 8 alineatul (1) litera (b) din regulamentul menționat. Raportul menționează că faptul de a anexa formularul în acest caz riscă să determine destinatarul să creadă că au dreptul să refuze.

32. Cu toate acestea, considerăm că formularul tip din anexa II la Regulamentul nr. 1393/2007 conține indicații foarte clare pentru destinatarul actului de notificat sau de comunicat și că redactarea precisă a acestuia nu este de natură să îl inducă în eroare. Astfel, acest formular prevede în mod explicit că destinatarul poate „refuza primirea acestuia *în cazul în care* nu este redactat sau însoțit de o traducere în[tr-o limbă pe care o] înțelege sau în limba oficială sau una dintre limbile oficiale ale locului de notificare sau comunicare”²¹. Dreptul de a refuza nu este, așadar, nicidecum legat de prezența formularului tip în discuție²².

33. Având în vedere aceste elemente, considerăm că articolul 8 din Regulamentul nr. 1393/2007 trebuie interpretat în sensul că utilizarea formularului tip din anexa II la regulamentul menționat în momentul notificării sau al comunicării actului de notificat sau de comunicat către destinatar este necesară în toate cazurile, fără excepție și independent în același timp de limba în care este redactat actul de notificat sau de comunicat și de faptul că acesta din urmă este sau nu este însoțit de o traducere într-o limbă pe care destinatarul o înțelege sau în limba oficială a statului membru de destinație sau, în cazul în care există mai multe limbi oficiale în acest stat membru, în limba oficială sau în una dintre limbile oficiale ale locului unde urmează să se efectueze notificarea sau comunicarea.

B – Cu privire la a doua și la a treia întrebare preliminară

34. Prin intermediul celei de a doua și al celei de a treia întrebări, adresate pentru cazul în care s-ar răspunde la prima întrebare astfel cum propunem, instanța de trimitere solicită Curții să stabilească, pe de o parte, dacă lipsa formularului constituie un motiv de nulitate a notificării sau a comunicării actului de notificat sau de comunicat și, pe de altă parte, modul de remediere a acestei omisiuni.

35. Regulamentul nr. 1393/2007 tace cu privire la consecințele juridice care decurg din lipsa formularului tip din anexa II la regulamentul menționat. *A fortiori*, acesta nu prevede că omisiunea respectivă constituie un motiv de nulitate a notificării sau a comunicării actului de notificat sau de comunicat²³. Cum Regulamentul nr. 1348/2000 tace cu privire la consecințele unei notificări sau ale unei comunicări într-o altă limbă decât una dintre cele pe care le impune, tot astfel cum Regulamentul nr. 1393/2007 tace cu privire la consecințele neutilizării formularului tip, jurisprudența referitoare la primul dintre aceste două regulamente conține informații importante privind această problemă.

36. La punctul 51 din Hotărârea Leffler (C-443/03, EU:C:2005:665), Curtea a declarat că, în măsura în care Regulamentul nr. 1348/2000 (pe care l-a înlocuit Regulamentul nr. 1393/2007) nu prevedea consecințele anumitor fapte, revenea instanței naționale sarcina de a aplica, în principiu, dreptul său național, asigurând în același timp deplina eficiență a dreptului Uniunii. Curtea a adăugat că tăcerea regulamentului putea „determina instanța națională să înlăture, la nevoie, o normă națională care se opune acestuia sau să interpreteze o normă națională care a fost elaborată având exclusiv în vedere o situație pur internă pentru a o aplica situației transfrontaliere în discuție”²⁴.

21 — Sublinierea noastră.

22 — A se vedea punctul 26 din prezentele concluzii.

23 — A se vedea prin analogie Hotărârea Leffler (C-443/03, EU:C:2005:665, punctele 37 și 39).

24 — A se vedea de asemenea în acest sens Hotărârile Simmenthal (106/77, EU:C:1978:49, punctul 16), Factortame și alții (C-213/89, EU:C:1990:257, punctul 19), Courage și Crehan (C-453/99, EU:C:2001:465, punctul 25), precum și Muñoz și Superior Fruiticola (C-253/00, EU:C:2002:497, punctul 28). În plus, la punctul 39 din Hotărârea Leffler (C-443/03, EU:C:2005:665), Curtea adaugă că „mai multe [...] dispoziții [ale regulamentului] permit să se aprecieze că se poate remedia lipsa traducerii”. Amintim că, deși vechiul regulament impunea o traducere, nu menționa un formular.

37. În plus, la punctul 65 din aceeași hotărâre, Curtea a declarat că, pentru a prezerva efectul util al regulamentului, era important ca instanța națională să se asigure ca drepturile diferitor părți în discuție să fie protejate în mod optim și echilibrat²⁵.

38. În ceea ce privește drepturile destinatarilor actului de notificat sau de comunicat, reiese dintr-o jurisprudență constantă că obiectivele de eficiență și de celeritate ale Regulamentului nr. 1393/2007 nu pot fi atinse prin subminarea, în orice mod, a dreptului la apărare al acestor destinatari, care decurge din dreptul la un proces echitabil consacrat la articolul 47 al doilea paragraf din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene²⁶, ceea ce implică în special ca aceștia să dispună „de timp suficient pentru a[-și] pregăti apărarea”²⁷.

39. În ceea ce privește drepturile părții expeditoare și obiectivele de eficiență și de celeritate ale Regulamentului nr. 1393/2007, considerăm că acestea nu pot fi compromise pentru motive pur formale, care nu ar afecta dreptul la apărare al destinatarilor.

40. Această situație s-ar regăsi în cazul în care lipsa formularului tip în discuție ar determina nulitatea notificării sau a comunicării actului de notificat sau de comunicat, în condițiile în care s-ar putea dovedi, de exemplu, că destinatarul acestui act înțelege limba în care este redactat actul respectiv sau că actul este redactat în limba oficială a statului de destinație. La punctul 52 din Hotărârea Leffler (C-443/03, EU:C:2005:665), Curtea face vorbire, pentru ipoteze comparabile, de „refuzul pur dilatoriu și vădit abuziv”²⁸.

41. În consecință, în cazul omisiunii de a anexa formularul tip din anexa II la Regulamentul nr. 1393/2007 la notificarea sau la comunicarea actului de notificat sau de comunicat, revine instanței naționale²⁹ sarcina de a verifica dacă acest act a fost redactat într-o limbă pe care destinatarul o înțelege sau într-o limbă oficială a statului de destinație³⁰.

42. De la punctul 9 din prezentele concluzii reiese că intimații au afirmat că, în fiecare dintre cele șapte litigii principale, anumite documente și traduceri nu le fuseseră notificate, deși ar fi trebuit să fie.

43. Rămâne să se examineze în acest caz noțiunea „act de notificat sau de comunicat”, pe care Regulamentul nr. 1393/2007 nu o definește, tot astfel cum nu menționează nici anexele, al căror număr și natură variază considerabil în funcție de ordinile juridice³¹.

44. La punctul 73 din Hotărârea Weiss und Partner (C-14/07, EU:C:2008:264), Curtea a declarat că, atunci când actul de notificat sau de comunicat este un act de sesizare a instanței, precum în litigiile principale, documentul sau documentele notificate sau comunicate trebuie să dea posibilitatea destinatarului să își valorifice drepturile în cadrul unei proceduri judiciare în statul de origine, să

25 — A se vedea de asemenea Hotărârile Leffler (C-443/03, EU:C:2005:665, punctul 52), precum și Weiss und Partner (C-14/07, EU:C:2008:264, punctul 76).

26 — A se vedea în acest sens Hotărârile Weiss und Partner (C-14/07, EU:C:2008:264, punctul 47) și Alder (C-325/11, EU:C:2012:824, punctul 35).

27 — A se vedea punctul 52 din Hotărârea Leffler (C-443/03, EU:C:2005:665).

28 — Astfel, reiese cu claritate din modul de redactare a articolului 8 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1393/2007 că destinatarul actului de notificat sau de comunicat are dreptul să refuze să primească actul numai în cazul în care acesta nu este redactat sau însoțit de o traducere în una dintre limbile indicate. A se vedea de asemenea considerentul (10) al Regulamentului nr. 1393/2007, care prevede că pentru „a asigura eficiența prezentului regulament, posibilitatea de a refuza notificarea sau comunicarea actelor ar trebui să se limiteze la situații excepționale”.

29 — A se vedea prin analogie articolul 19 din Regulamentul nr. 1393/2007.

30 — În speță limba engleză.

31 — A se vedea în acest sens Hotărârea Weiss und Partner (C-14/07, EU:C:2008:264, punctele 41-45).

identifice în mod cert cel puțin obiectul și cauza cererii, precum și invitația de a se prezenta în fața unei instanțe³². Curtea continuă arătând că „[d]ocumentele care îndeplinesc exclusiv o funcție probatorie și nu sunt indispensabile pentru înțelegerea obiectului și a cauzei cererii nu fac parte integrantă din actul de sesizare a instanței”.

45. La prima vedere și sub rezerva verificării de către instanța de trimitere, notificarea către intimați a unei copii conforme a actului de sesizare a instanței, în limba greacă ca și în limba engleză, le-a permis să identifice în mod cert obiectul și cauza cererii din litigiile principale.

46. Cu toate acestea, în ceea ce privește invitația de a se prezenta în fața unei instanțe, ni se pare că a existat o diferență semnificativă între termenul stabilit prin actul de sesizare a instanței și ordonanța în litigiu³³ în cauzele principale. De exemplu, în cazul domnului Si, termenul stabilit prin actul de sesizare a instanței pare să fi fost de 10 zile, în timp ce termenul stabilit prin ordonanța în litigiu – care a fost notificată sau comunicată doar în limba greacă – pare să fi fost de 60 de zile, ceea ce, potrivit intimaților, i-ar fi indus în eroare. Cu toate acestea, nu s-a contestat în ședință și reiese din dosarul depus la Curte (ceea ce revine instanței de trimitere să confirme) că, în fiecare dintre litigiile principale, termenul stabilit prin ordonanța în litigiu este același cu cel stabilit prin „nota” anexată la aceasta³⁴. Or, această „notă” ar fi fost notificată sau comunicată intimaților atât în limba greacă, cât și în limba engleză.

47. În cazul în care, contrar indiciilor prezentate la punctele 45 și 46 din prezentele concluzii, instanța de trimitere ar trebui să constate (*quod non?*) că omisiunea formularului tip din anexa II la Regulamentul nr. 1393/2007 și lipsa traducerii ordonanței în litigiu sau chiar incertitudinea, în ceea ce privește termenele de înfățișare, au adus efectiv atingere dreptului la apărare al intimaților, aceste deficiențe ar trebui corectate în cel mai scurt termen³⁵ prin transmiterea formularului tip și a traducerii care lipsește potrivit modalităților de notificare și de comunicare prevăzute de Regulamentul nr. 1393/2007³⁶, ceea ce ar confirma în mod automat termenul de înfățișare menționat în ordonanța în litigiu.

48. În această privință, considerăm, în conformitate cu observațiile guvernului spaniol, că trebuie să se revină, în măsura posibilului, la situația anterioară anomaliei³⁷. Astfel, nu se pot remedia eventualele omisiuni în discuție prin notificarea actului de notificat sau de comunicat și a formularului tip în discuție avocatului intimaților. O asemenea notificare nu ar fi conformă cu modalitățile prevăzute de Regulamentul nr. 1393/2007³⁸.

49. În opinia noastră, o concluzie diferită ar repune în discuție interpretarea și aplicarea autonomă și uniformă a Regulamentului nr. 1393/2007³⁹.

32 — „[T]raducerea înscrisurilor justificative poate necesita o durată considerabilă, deși, în orice caz, această traducere nu se cere în vederea judecării care se va derula în fața judecătorului din statul membru de origine și în limba acestui stat” [a se vedea punctul 74 din Hotărârea Weiss und Partner (C-14/07, EU:C:2008:264)]. Obiectivele Regulamentului nr. 1393/2007 de îmbunătățire și de accelerare a transmiterii actelor ar fi compromise în cazul în care o traducere a documentelor „accesorii” ar fi impusă.

33 — Trebuie să se observe că notificarea ordonanței în litigiu către intimați este prevăzută de dreptul cipriot.

34 — În consecință, ordonanța în litigiu și nota anexată la cererea introductivă au stabilit un termen de înfățișare de 60 de zile în cazul domnului Si.

35 — A se vedea în acest sens Hotărârea Leffler (C-443/03, EU:C:2005:665, punctul 64).

36 — A se vedea în acest sens Hotărârea Leffler (C-443/03, EU:C:2005:665, punctul 63). A se vedea prin analogie articolul 8 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1393/2007.

37 — Subliniem în această privință că, la data notificării actelor judiciare în discuție în litigiul principal, intimații domiciliau în străinătate. Dat fiind că aceștia din urmă nu numiseră la acea dată un reprezentant autorizat în statul în care este pendinte procedura jurisdicțională, și anume în Cipru, notificarea sau comunicarea acestor acte intra și continuă să intre în mod necesar în domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 1393/2007, conform articolului 1 alineatul (1) din acest regulament. A se vedea prin analogie Hotărârea Alder (C-325/11, EU:C:2012:824, punctele 24 și 25).

38 — Hotărârea Alder (C-325/11, EU:C:2012:824, punctele 29-32). Mijloacele de transmitere în statele membre a actelor judiciare în materie civilă sau comercială sunt prevăzute în mod exhaustiv în sistemul instituit prin Regulamentul nr. 1393/2007.

39 — A se vedea de asemenea considerentul (8) al Regulamentului nr. 1393/2007, care prevede că acest „regulament nu ar trebui să se aplice în cazul notificării sau al comunicării unui act către reprezentantul autorizat al unei părți în statul membru în care se desfășoară procedura, indiferent de locul de reședință al acelei părți”.

50. Având în vedere aceste elemente, considerăm că omisiunea de a notifica formularul tip din anexa II la Regulamentul nr. 1393/2007 în momentul notificării sau al comunicării cererii introductive nu constituie un motiv de nulitate a acestei notificări sau a acestei comunicări, în cazul în care destinatarul actului a avut posibilitatea să își valorifice drepturile în cadrul unei proceduri judiciare în statul de origine. Trebuie să se remedieze omisiunile care aduc atingere dreptului la apărare al destinatarului actului de notificat sau de comunicat în cel mai scurt termen și conform modalităților de notificare și de comunicare prevăzute de Regulamentul nr. 1393/2007.

VI – Concluzie

51. Având în vedere considerațiile care precedă, solicităm Curții să răspundă la întrebările preliminare adresate de Anotato Dikastirio Kyprou după cum urmează:

„Articolul 8 din Regulamentul (CE) nr. 1393/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 noiembrie 2007 privind notificarea sau comunicarea în statele membre a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă sau comercială («notificarea sau comunicarea actelor») și abrogarea Regulamentului (CE) nr. 1348/2000 al Consiliului trebuie interpretat în sensul că notificarea formularului tip din anexa II la regulamentul menționat către destinatar în momentul notificării sau al comunicării actului de notificat sau de comunicat este necesară în toate cazurile, fără excepție, și independent de limba în care este redactat actul de notificat sau de comunicat, independent de faptul că acesta din urmă este sau nu este însoțit de o traducere într-o limbă pe care destinatarul o înțelege sau în limba oficială a statului membru de destinație sau, în cazul în care există mai multe limbi oficiale în acest stat membru, în limba oficială sau în una dintre limbile oficiale ale locului unde urmează să se efectueze notificarea sau comunicarea.

Omisiunea de a notifica formularul tip din anexa II la Regulamentul nr. 1393/2007 în momentul notificării sau al comunicării unui act de sesizare a instanței nu constituie un motiv de nulitate a acestei notificări sau a acestei comunicări, în cazul în care destinatarul actului a avut posibilitatea să își valorifice drepturile în cadrul unei proceduri judiciare în statul de origine. Trebuie să se remedieze omisiunile care aduc atingere dreptului la apărare al destinatarului actului de notificat sau de comunicat în cel mai scurt termen și conform modalităților de notificare și de comunicare prevăzute de Regulamentul nr. 1393/2007.”